

KindIN

Analyse doelen Jonge Kind
peuters (pre-fase)

December 2022

een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Verantwoording

2022 SLO, Amersfoort

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Informatie

SLO

Postbus 502, 3800 AM Amersfoort

Telefoon (033) 4840 840

Internet: <http://jongekind.slo.nl>

E-mail: primaironderwijs@slo.nl

Inleiding

Aanbodsdoelen Jonge Kind

Op verzoek van het ministerie van OCW heeft SLO inhoudskaarten met aanbodsdoelen voor het jonge kind ontwikkeld. Ze brengen in kaart waaraan met jonge kinderen gewerkt kan worden, in de voorschoolse periode en in de eerste jaren van de basisschool. De aanbodsdoelen geven een richting waarin kinderen onderwerpen verkennen en ermee leren omgaan. Ze zijn samengesteld door SLO-specialisten op de verschillende leergebieden in samenwerking met experts en voorgelegd aan het onderwijsveld.

De inhoudskaarten met aanbodsdoelen Jonge Kind helpen pedagogisch medewerkers en leerkrachten om te komen tot een beredeneerd aanbod voor alle ontwikkelingsgebieden. Het doel is het inhoudelijk repertoire van de professionals te vergroten en versterken om zo een kwalitatief hoog aanbod aan jonge kinderen te bieden.

Volgsystemen Jonge Kind

Om de ontwikkeling van peuters en kleuters te volgen, te stimuleren en te registreren zijn er diverse kindvolgsystemen op de markt. Deze volgsystemen kunnen pedagogisch medewerkers en leerkrachten helpen bij het maken van inhoudelijk verantwoorde keuzes in het aanbod aan het jonge kind. Een aanbod dat zowel passend is voor kinderen met een achterstand als voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Analyses van volgsystemen Jonge Kind

Sinds 2013 analyseert SLO in hoeverre de aanbodsdoelen vóórkomen in (veel gebruikte) volgsystemen Jonge Kind. Dit ook in opdracht van het ministerie van OCW. Bij deze analyses richt SLO zich op de doelen voor taal, rekenen-wiskunde, sociaal-emotioneel en bewegingsonderwijs zoals die op de inhoudskaarten staan beschreven. SLO wil met de analyse een objectief beeld geven. Daarom wordt elk volgsysteem steeds door meerdere analisten met een onderwijsachtergrond bekeken, voordat wordt bepaald of een doel aanwezig, niet aanwezig of deels aanwezig is. Dat betekent overigens niet dat een volgsysteem niet voldoet als doelen ontbreken: er kan door de uitgever bewust voor gekozen zijn om bepaalde doelen wel of niet op te nemen (zie reactie uitgever).

Analyserapportage per volgsysteem Jonge Kind

De analyserapportage vermeldt welke SLO-doelen Jonge kind wel en niet in beeld gebracht worden door het volgsysteem en kan daarmee behulpzaam zijn voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten bij het kiezen van een volgsysteem dat past bij de eigen situatie.

Iedere rapportage bestaat uit drie delen. In het eerste deel geeft de uitgever een reactie op de uitgevoerde analyse en op de rapportage van de analyse. Het tweede deel is een objectieve beschrijving van het volgsysteem. In het derde deel worden de analyseresultaten in tabelvorm weergegeven met een eventuele toelichting op de analyseresultaten.

Alle analyserapportages worden op dezelfde wijze weergegeven en worden gepresenteerd op de website Jonge Kind van SLO (<http://jongekind.slo.nl>).

DEEL 1: KindIN

Reactie van de uitgever

Hier bieden we de uitgever de mogelijkheid om een reactie te geven op de uitgevoerde analyse(s) en op de rapportage van de analyse(s).

Algemeen:

Wij hebben bij de ontwikkeling van KindIN gezocht naar concrete doelen die goed scoorbaar zijn én een goed globaal beeld geven van de ontwikkeling van het kind. Hierbij hebben we ervoor willen waken dat er een overdaad aan vaardigheden beschikbaar gesteld wordt, waardoor Pedagogisch medewerkers door de bomen het bos niet meer zien.

Alle vaardigheden die per ontwikkelingsgebied zijn uitgewerkt, zijn opgesteld vanuit de SLO- doelen en getoetst met en door de ervaringsdeskundigen in de praktijk. Daarnaast hebben wij de mogelijkheid om eenvoudig vaardigheden te vervangen, uit te breiden of te verwijderen per losse licentie. Heeft een KDV een eigen observatielijst ontwikkelt die zij willen gebruiken? Dan kan deze ook worden geïmplementeerd, waarbij de werkwijze van KindIN kan worden gebruikt met de eigen opgestelde vaardigheden. KindIN staat ook open voor het implementeren van andere leerlijnen.

Taal	De onderdelen die in bijlage 3 gescoord zijn met ' <i>niet aanwezig</i> ' zijn onderdelen die in ons inzicht meer richting basisschool (fase 1) gaan, zijn onderdelen als Ervaren/experimenten/onderzoeken die lastig scoorbaar zijn op een schaal die wij hanteren en ook in een praktijk setting in de KDV moeilijker te beoordelen zijn. Daarnaast hebben we de vaardigheden globaler opgesteld om een goed totaal beeld van de ontwikkeling van een kind te krijgen. Wij krijgen veel te horen dat onze huidige 'standaard' vaardighedenlijst ook al als uitgebreid ervaren wordt. Indien de lijst te groot wordt, zal er vluchtiger gekeken (moeten) worden om een complete observatielijst te kunnen invullen. Hiermee willen wij bevorderen dat de vaardigheden die geobserveerd worden ook goed bekeken worden per kind. De analyse van SLO heeft ons meer inzicht gegeven in het volledige ontwikkelvlak van een kind en hoe wij ons hier met onze standaard vaardigheden toe verhouden. Dit inzicht bevestigt onze visie op het werken met de applicatie in de praktijk. KindIN moet eenvoudig en aantrekkelijk zijn om te gebruiken en hierdoor ook concreet en scoorbaar blijven. Het moet goed toepasbaar zijn binnen de KDV setting, soms beperkte dagen dat kinderen aanwezig zijn en de tijd die PM'ers hiervoor hebben op de groep.
Rekenen-wiskunde	
Sociaal-emotionele ontwikkeling	
Bewegingsonderwijs	

	<p>Daarnaast willen wij dat de vaardighedenlijst ook voor ouders van alle achtergronden begrijpelijk en herkenbaar is.</p>
--	--

DEEL 2: KindIN

Beschrijving

Titel	<i>KindIN</i>
Auteur(s)	Lotte Schiphof (bedenker KindIN en mede-eigenaar Dotcomschool)
Uitgever	Dotcomschool
Jaar van uitgave	2020
Doelgroep	Kinderopvangorganisaties en IKC's die werken met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.
Samenstelling van het volgsysteem	Digitaal (webbased) kindvolgsysteem. Bevat vaardigheden om voor ieder kind (ook VVE-kinderen, kinderen met een aandachtspunt of die een stapje voorlopen in de ontwikkeling) de ontwikkeling op de vier ontwikkeldomeinen (taalontwikkeling, rekenvaardigheid, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling) in beeld te brengen. Daarnaast is er ook nog een domein 'oriëntatie op jezelf' en kan het welbevinden van een kind iedere dag worden ingevuld.
Doorgaande lijn	Er is bij het maken van het vaardighedenboek inspiratie gehaald uit de SLO-doelen en de praktijk is geraadpleegd.
Geanalyseerde onderdelen	De vaardighedenboeken voor de ontwikkelingsgebieden sociaal-emotioneel, spraak- en taal, rekenen en motoriek.
Uitgangspunten en doelstellingen van het volgsysteem	<i>KindIN</i> geeft (dagelijks) inzicht in de actuele vaardigheden van de kinderen op de groep. Dit kan op zowel kind- als groepsniveau. <i>KindIN</i> is ontwikkeld vanuit de inzichten en perspectieven van de dagelijkse praktijk. De ontwikkeling van de kinderen op de groep kan dagelijks gemonitord worden. Hierdoor zitten pedagogisch medewerkers niet meer vast aan een vast observatiemoment per jaar en is de ontwikkeling van de kinderen beter in beeld. Het instrument geeft tevens aan wanneer er een achterstand op een vaardigheid dreigt te ontstaan. De beheersing van vaardigheden wordt aangegeven met herkenbare iconen (ook voor ouders). Ook kan, vanuit het systeem, de ontwikkeling van de

	vaardigheden gemakkelijk gedeeld worden met ouders.
Korte beschrijving van visie op het jonge kind zoals aangegeven in het volgsysteem	<p>Aan de hand van het vaardighedenboek kan je de ontwikkeling van het kind van 0 tot 4 jaar volgen. Door de mogelijkheid om aan te geven of de ontwikkeling begonnen is kun je zien of en welke stappen het kind maakt. Het is van belang te kijken naar het kind. Dit doe je het liefst samen met de ouder(s). Samenspel in de opvoeding wordt als belangrijk geacht voor het jonge kind.</p> <p>De vaardigheden en wanneer deze beoogd behaald moeten zijn, is uitgewerkt in aantal maanden. Dit is een richtpunt en heeft een standaard ingebouwde marge van drie maanden omdat ieder kind zich anders ontwikkelt. Met <i>KindIN</i> werk je vanuit een kindgerichte methode zodat er aangesloten kan worden bij de individuele ontwikkeling.</p>
Inhoud	<p>In <i>KindIN</i> staan allereerst de vier ontwikkeldomeinen centraal. Dit zijn taalontwikkeling, rekenvaardigheid, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling. Daarnaast wordt ook het domein 'oriëntatie op jezelf' aangeboden ter voorbereiding op de basisschool. In het systeem kan er middels de iconen worden aangegeven of de vaardigheid 'nog niet gestart', 'in ontwikkeling', 'er is een groeiende ontwikkeling' of 'volledig ontwikkeld' is. Middels rapportage kan worden uitgelezen of er mogelijk sprake is van een achterstand. Het systeem is zo ingericht dat er ook een signaal wordt gegeven wanneer hier sprake van is. Er is zowel per kind als een groeps overzicht beschikbaar.</p>
Aspecten taalontwikkeling	<p>Deze ontwikkellijn bestaat uit spraak en taal. Vervolgens zijn er vaardigheden aan gekoppeld die ingedeeld zijn op leeftijd (in maanden). Er is tevens de mogelijkheid eigen vaardigheidsdoelen toe te voegen.</p>
Aspecten rekenontwikkeling	<p>Deze ontwikkellijn bestaat uit rekenen. Vervolgens zijn er vaardigheden aan gekoppeld die ingedeeld zijn op leeftijd (in maanden). Er is tevens de mogelijkheid eigen vaardigheidsdoelen toe te voegen.</p>
Aspecten sociaal-emotionele ontwikkeling	<p>Deze ontwikkellijn bestaat uit sociaal-emotionele ontwikkeling. Vervolgens zijn er vaardigheden aan gekoppeld die ingedeeld zijn op leeftijd (in maanden).</p>

	Er is tevens de mogelijkheid eigen vaardigheidsdoelen toe te voegen.
Aspecten bewegingsonderwijs	<p>Deze ontwikkellijn bestaat uit motorische ontwikkeling en is onderverdeeld in grote en kleine motoriek. Vervolgens zijn er vaardigheden aan gekoppeld die ingedeeld zijn op leeftijd (in maanden).</p> <p>Er is tevens de mogelijkheid eigen vaardigheidsdoelen toe te voegen.</p>
Werkwijze	<p>Rapportage vindt bij voorkeur frequent plaats, zeker het welbevinden (het liefst iedere dag). Klik hiervoor op het zonnetje en vul voor ieder kind in hoe zijn/haar dag was. Daarnaast kunnen de vaardigheden gecheckt worden en waar nodig vul je dit aan (wanneer de ontwikkeling van de vaardigheid gewijzigd is).</p> <p>Onder het tabblad 'planning' kun je zelf je thema's toevoegen. Hierdoor is er de mogelijkheid het systeem te koppelen met de thema's van een VVE-methode. Aan de thema's kun je de vaardigheden, waar je met de kinderen aan wil werken, koppelen uit het vaardighedenboek. Dit kan op groepsniveau maar ook per individueel kind. Per vaardigheid is er zowel visueel als in tekst aangegeven wat de vaardigheid inhoudt en hoe je deze vaardigheid kan stimuleren.</p> <p>Het evalueren van de vaardigheden gebeurt met iconen. Het wolkje met regen betekent dat de ontwikkeling nog niet is gestart, de wolken houden in dat de ontwikkeling van start is gegaan, wanneer het zonnetje achter de wolken vandaan komt zit er groei in de ontwikkeling en als laatste is er de mogelijkheid van het zonnetje, de ontwikkeling van deze vaardigheid is voltooid.</p> <p>Op de startpagina kun je voor ieder kind de vaardigheden van de domeinen bijhouden. Daarnaast klik je op het vogeltje om het domein 'oriëntatie op jezelf' te evalueren en op het 'zonnetje' om het welbevinden van die dag te noteren. Vanuit de kleurcodes is af te lezen of het kind een vaardigheid aan het ontwikkelen is of al afgerond heeft. Hierdoor ontstaat er een overzicht van jouw groep.</p> <p>Tevens kan er een rapportage worden gedownload en uitgeprint. Dit zijn rapportages per kind en kan een totaaloverzicht, per domein of van het welbevinden zijn.</p>

<p>Aanwijzingen voor registratie</p>	<p>In <i>KindIN</i> wordt van alle te observeren vaardigheden een omschrijving gegeven en hoe je deze kan stimuleren. Dit wordt aangegeven middels het icoontje van 'het lampje'.</p> <p>Er is per vaardigheid de mogelijkheid aan te geven of de vaardigheid 'nog gestart' moet worden, 'in ontwikkeling', 'groeiende ontwikkeling' of 'volledig ontwikkeld' is.</p>
<p>Aanwijzingen voor hulp bij gesignaleerde problemen</p>	<p>Door het automatisch, met kleuren, zichtbaar te maken of er aandachtspunten zijn wordt het voor de pedagogisch medewerker duidelijk welke vaardigheden voor welk kind extra stimulans vereisen.</p> <p>Doordat de vaardigheid aan een aantal maanden is gekoppeld kan de pedagogisch medewerker ook zien hoe het kind zich ontwikkelt t.o.v. de beoogde ontwikkeling. Tevens is er de mogelijkheid voor de pedagogisch medewerker om in te lezen hoe een vaardigheid extra gestimuleerd wordt.</p>
<p>Opmerkingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen inlog per pedagogisch medewerker. Hierdoor is zichtbaar door wie en wanneer er een evaluatie is uitgevoerd; • De ontwikkeling van vaardigheden is vanuit het systeem gemakkelijk te delen met ouders; • Er is een API beschikbaar om <i>KindIN</i> te koppelen met administratieve software in de kinderopvang; • Er is gebruik gemaakt van een ingebouwde marge van 3 maanden zodat er speling is in de ontwikkeling van een vaardigheid; • Er is ook een mogelijkheid eigen vaardigheden (doelen) toe te voegen. Hierdoor kan er ook vanuit andere ontwikkellijnen gewerkt worden. Zo is er een samenwerking voor de vaardigheden van het gehandicapte kind die gebruikt worden binnen '<i>Samen naar School klassen</i>'; • Thema's kunnen zelf onder 'planning' worden ingedeeld waardoor thema's van VVE-methodes gekoppeld kunnen worden aan vaardigheden uit het vaardighedenboek; • Doorklik mogelijkheid naar kennisbank voor meer informatie over het systeem, handleiding en mogelijkheid tot raadplegen helpdesk.

DEEL 3: KindIN

Tabel met analyseresultaten op SLO-doelen

Legenda:			
■	=	aanwezig	
▣	=	gedeeltelijk aanwezig	
□	=	niet aanwezig	
n.v.t.	=	niet van toepassing	

Taal

(INHOUDSKAART AUGUSTUS 2020)

Mondelinge taalvaardigheid		
Woordenschat en woordgebruik	Uitbreiden van de receptieve woordenschat	■
	Uitbreiden van de productieve woordenschat	■
	Gebruiken van nieuwe woorden in andere situaties	□
	Gebruiken van steeds meer verschillende en complexere woorden	▣
	(Nieuwe) woorden vormen	■
<p>Toelichting <i>Het item 'Gebruiken van steeds meer verschillende en complexere woorden' is gedeeltelijk gescoord omdat in KindIN geobserveerd wordt of het aantal woorden in korte tijd erg toeneemt. Het item zegt niets over de complexiteit van de woorden.</i></p>		
Spoken <i>Vloeiendheid, verstaanbaarheid en grammaticale beheersing</i>	Uitspreken van alle klinkers en medeklinkers in een woord, zoals ook onbeklemtoonde lettergrepen en alle achter elkaar staande medeklinkers	□
	Klanken vormen met het Nederlandse klanksysteem	□
	Zinnen vormen	■
	Vertellen op een begrijpelijke en verstaanbare wijze	■
	Beschrijven van iets of iemand uit de eigen omgeving met gebruik van losse woorden of eenvoudige zinnen	□

	Uitvoeren van eenvoudige, korte spreektaken met het doel om te amuseren of informeren	☒
<i>Non-verbale communicatie en visuele ondersteuning</i>	Gebruiken van gebaren en mimiek om boodschappen te ondersteunen	☐
	Vertellen aan de hand van (zelf meegenomen) materiaal	☐
<p>Toelichting <i>Het item 'Gebruiken van gebaren en mimiek om boodschappen te ondersteunen' is gedeeltelijk gescoord omdat in KindIN bij 10-15 maanden een observatiepunt is dat het kind combinaties maakt van geluiden met een gebaar. Dat is weliswaar de start van het gebruiken van gebaren en mimiek, maar het is hier nog niet voldoende om als ondersteuning van een boodschap gezien te worden.</i></p>		
Luisteren	Ontwikkelen van verhaalbegrip	☐
	Luisteren naar en begrijpen van uitleg over activiteiten en taken	☐
	Luisteren naar en begrijpen van instructie(-s)	☒
	Luisteren naar en begrijpen van een verhaal (eenvoudige chronologische structuur met korte zinnen)	☐
	Luisteren naar liedjes en versjes	☒
	Luisteren naar eenvoudige voorstellingen, belevenissen van volwassene of kind	☒
	Luisteren naar en begrijpen van gesproken tekst op radio, tv en internet	☐
	Samenvatten van wat wordt verteld	☐
	Evalueren van wat wordt verteld	☐
<p>Toelichting <i>Het item 'Samenvatten van wat wordt verteld' is gedeeltelijk gescoord omdat in KindIN het observeren van het kunnen vertellen in de goede volgorde wel opgenomen is, maar het samenvatten, dat nog net een stap verder gaat niet.</i></p>		
Gesprekken voeren	Gesprekjes voeren met de leidster en/of een ander kind	☒
	Uiten van een mening en deze vergelijken met de mening van anderen	☐

	Beantwoorden van verschillende type vragen met korte taaluitingen en eventueel ondersteunt door gebaren	■
	Stellen van vragen om ergens meer over te weten te komen of hulp te krijgen	■
	Kennismaken met enkele gespreksregels	■
	Gebruiken van gebaren en mimiek om gespreksbijdragen te ondersteunen	□
	(Spontaan) reageren op een ander kind of de leidster	■
<p>Toelichting</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Het item 'Uiten van een mening en deze vergelijken met de mening van anderen' is gedeeltelijk gescoord omdat geobserveerd wordt of het kind verbaal voor zichzelf opkomt en of het laat merken als het iets niet wil. Het vergelijk van die mening met anderen ontbreekt.</i> • <i>Het item 'Gebruiken van gebaren en mimiek om gespreksbijdragen te ondersteunen' is gedeeltelijk gescoord omdat in KindIN bij 10-15 maanden een observatiepunt is dat het kind combinaties maakt van geluiden met een gebaar. Dat is weliswaar de start van het gebruiken van gebaren en mimiek, maar het is hier nog niet voldoende om als ondersteuning van een gespreksbijdrage gezien te worden.</i> 		

Aanvankelijk lezen		
Leesplezier	Ontwikkelen van leesplezier vanuit een rijke leesomgeving	□
	Meeleven met prentenboeken (leesbeleving)	□
	Genieten van voorgelezen versjes, gedichtjes, rijmpjes of verhalen	□
<p>Toelichting</p> <p>-</p>		
Oriëntatie op verhaal en tekst	Bladeren door (prenten-)boeken	□
	Ontdekken dat illustraties ook een verhaal vormen	□
	Herkennen van (bekende) veelvoorkomende pictogrammen	□
	Herkennen van verschillende vormen van schriftelijke communicatie uit de eigen leefwereld	□

	(Mondeling) reageren op 'tekst' met blijk van herkenning, waardering en eigen mening	☐
	Ontdekken dat er verschillende soorten schriftelijke bronnen zijn	☐
Toelichting		
-		
Fonemisch bewustzijn en alfabetisch principe	Spelen met klanken (fonemen) en symbolen	☒
	Bewust worden van klanken in woorden	☐
	Spelen van spelletjes rond taal	☐
	Ontdekken van relaties tussen klanken en letters in een speelse context	☐
	Ervaringen opdoen in rijmen	☐
	Herkennen van symbolen	☐
Toelichting		
<i>Het item 'Spelen met klanken (fonemen) en symbolen' is gedeeltelijk gescoord omdat het in KindIN beperkt blijft tot een observatie bij 10-15 maanden waarbij het kind lettergrepen met eenvoudige klanken herhaalt (dada/mama).</i>		

Aanvankelijk schrijven		
Oriëntatie op geschreven taal	Interesse tonen in geschreven taal	☐
	Ontdekken dat tekens gebruikt worden om iets te vertellen	☐
	Ervaren dat tekenen en tekens mogelijkheden bieden tot communicatie	☐
	Naschrijven, stempelen of typen van letters en woorden	☐
	Spelen met letters en woorden	☐
	Verschil ontdekken tussen 'schrijven' en 'lezen'	☐
	Verkennen van schrijven (krabbels), vooral via tekenen, krabbelen, letterachtige vormen, letter-/tekenreeksen	☐

<p>Toelichting</p> <p>-</p>

Taalbeschouwing		
	Op speelse wijze bezig zijn met taal	☐
	Bewust worden van het eigen taalgebruik	☐
	Bewust worden dat je over taal kunt praten	☐
<p>Toelichting</p> <p>-</p>		

Rekenen-wiskunde
(INHOUDSKAART DECEMBER 2019)

GETALLEN: Getalbegrip		
Telrij	Noemen van namen van telwoorden	■
	Opzeggen van stukjes telrij (akoestisch tellen)	■
Toelichting -		
Hoeveelheden	Tellen van kleine hoeveelheden	▣
	Synchroon tellen	□
	Leggen van één-op-één relaties door voorwerpen aan elkaar te koppelen, bij elkaar te leggen of te verbinden	▣
	Vergelijken van kleine hoeveelheden 'op het oog' of door gelijke rijtjes te maken; en vergelijken van grotere hoeveelheden met groot verschil in aantal 'op het oog'	□
	Omgaan met begrippen rond hoeveelheden	■
	(Her)kennen van kleine groepjes (2 of 3) zonder tellen	□
	Nadenken over de functie van tellen en de betekenis van telwoorden	□
	Nadenken over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig	□
Toelichting <ul style="list-style-type: none"> • <i>Het item 'Tellen van kleine hoeveelheden' is gedeeltelijk gescoord, omdat de observatie gericht is op 'telt zelfstandig tot 3'. Dit kan hoeveelheden impliceren, maar ook gewoon de telrij opzeggen zijn.</i> • <i>Het item 'Leggen van één-op-één relaties door voorwerpen aan elkaar te koppelen, bij elkaar te leggen of te verbinden' is gedeeltelijk gescoord omdat er geobserveerd wordt of het kind voorwerpen eerlijk kan verdelen. In de toelichting staat een voorbeeld waarbij het kind fruit over bakjes moet verdelen: elk bakje evenveel stukjes fruit.</i> 		

Getallen	Herkennen en benoemen van enkele cijfers en getallen i	■
	Verkennen van cijfers en getallen die in het dagelijks leven gebruikt worden	■
Toelichting -		
Relaties tussen telrij, hoeveelheden en getallen	Ontdekken dat getsymbolen, tellen, telwoorden en hoeveelheden iets met elkaar te maken hebben	□
Toelichting -		

GETALLEN: Bewerkingen		
	Ervaring opdoen met optellen en aftrekken door steeds een voorwerp (of persoon) erbij of eraf te halen en te beseffen dat het eentje meer of minder wordt	■
	Ervaring opdoen met het 'eerlijk' verdelen	■
	Omgaan met begrippen rond optellen, aftrekken en verdelen	■
Toelichting -		

METEN EN MEETKUNDE: Meten		
Lengte, omtrek en oppervlakte	Vergelijken op lengte	□
	Voorwerpen sorteren op basis van lengte	□
	Omgaan met begrippen rond meten	■
	Vergelijken en ontdekken van tegenstellingen en omgaan met begrippen daarbij	□
	Meten van eigen lichaamslengte	□

Toelichting <i>Het item 'Vergelijken en ontdekken van tegenstellingen en omgaan met begrippen daarbij' is gedeeltelijk gescoord omdat het bij KindIN gaat om het observeren van het kennen en begrijpen van begrippen rond meten, maar het daadwerkelijk vergelijken en ontdekken als zodanig wordt niet geobserveerd, maar staat in de toelichting vermeld.</i>		
Inhoud	Vergelijken op inhoud	☐
	Ervaring opdoen met inhouden door vullen, overgieten en leegmaken	☐
	Ervaring opdoen met begrippen rond inhoud	☐
	Vergelijken en ontdekken van tegenstellingen en herkennen van begrippen	☐
Toelichting -		
Gewicht	Ontdekken en onderzoeken van wat zwaar, heel zwaar en licht is en deze begrippen herkennen	☒
	'Tillen' en 'wegen' van verschillende voorwerpen en vergelijken wat zwaarder is of het zwaarst en wat lichter is of het lichtst en deze begrippen leren herkennen	☒
	Ervaring opdoen met meten van gewicht met informele 'weeginstrumenten' en maten	☐
Toelichting -		
Tijd	Verkennen van de indeling en het verloop van de dag (dagritme) en de namen voor de verschillende momenten.	☒
	Navertellen van gebeurtenissen in de juiste volgorde	☒
	Gesprekjes voeren waarin begrippen voorkomen die te maken hebben met tijdsbeleving en tijdsbesef	☒
	Ontdekken van de functie van een klok	☐

<p>Toelichting <i>Het item 'Gesprekjes voeren waarin begrippen voorkomen die te maken hebben met tijdsbeleving en tijdsbesef' is gedeeltelijk gescoord omdat in KindIN geobserveerd wordt of een kind gebeurtenissen in de goede volgorde kan vertellen. Hier een gesprekje over voeren, met interactie dus, vraagt wat anders van een kind dan alleen het vertellen in de goede volgorde.</i></p>		
Geld	Omgaan met (en imiteren van) kopen, verkopen en betalen	☒
	Kennismaken met geld (munten en biljetten) en ervaren dat het een betaalmiddel is	☐
	Ervaring opdoen met begrippen rond geld	☐
<p>Toelichting <i>In KindIN wordt geobserveerd of een kind situaties naspeelt waarin 'kopen' en 'betalen' voorkomen. Het daadwerkelijk kennismaken met munten en biljetten kan tijdens een dergelijke situatie aan de orde zijn, maar dat hoeft niet. Vandaar de gedeeltelijke score.</i></p>		

METEN EN MEETKUNDE: Meetkunde		
Oriënteren in de ruimte	Ervaring opdoen met meetkundige begrippen	☒
	Vertellen over situaties en voorwerpen en waar deze zich bevinden	☒
	Gesprekjes voeren over concrete voorwerpen en situaties die niet direct zichtbaar zijn (voorstellingsvermogen)	☒
<p>Toelichting -</p>		
Construeren	Construeren met vrij constructiemateriaal	☐
	Construeren met meetkundig constructiemateriaal en ook nabouwen	☐
	Ontwerpen van mozaïek- en kettingpatronen	☐
	Construeren met papier (vouwen) en op papier	☐

Toelichting

Deze items zijn gedeeltelijk gescoord omdat in KindIN geobserveerd wordt om een kind eenvoudige dingen kan maken en/of bouwen met verschillende materialen. Dat is heel algemeen geformuleerd. Het gaat wel over construeren, dus een gedeeltelijke score.

Opereren met vormen en figuren	Onderzoeken van eigenschappen van voorwerpen en op basis van een eigenschap sorteren (classificeren)	☐
	Onderscheiden en benoemen van meetkundige vormen	☒
	Spelen/experimenteren rond zon en schaduw met vormen en figuren	☐

	Experimenteren met spiegels en spiegelen	☒
Toelichting <i>Het item experimenteren met spiegels en spiegelen is beperkt tot het reageren op eigen spiegelbeeld.</i>		

Verhoudingen		
	Experimenteren met verhoudingen	☐
	Gesprekjes voeren over verhoudingen	☐
Toelichting -		

Verbanden		
	Omgaan met symbolen en pictogrammen in een dagplanning	☒
	Samen experimenteren met het maken van een beelddiagram	☐
Toelichting -		

Sociaal-emotionele ontwikkeling

(ONTWIKKELINGSKAART NOVEMBER 2022)

Emotionele competenties		
Zelf (zelfbeeld)	Ontdekken van gevoelens en emoties van zichzelf	■
	Ontdekken van de eigen kwaliteiten en krachten	□
	Ontdekken van verschillen tussen zelf en ander	■
Toelichting <i>Het item 'Ontdekken van de eigen kwaliteiten en krachten' is gedeeltelijk gescoord omdat het in KindIN beperkt blijft tot het observeren of een kind laat merken om gaat dat het kind laat merken als het iets niet wil.</i>		
Zelfsturing (zelf-management)	Grip krijgen op (eigen) gevoelens	■
	Bijsturen/stoppen van ongewenst gedrag	■
	Uitvoeren van eenvoudige opdrachten en/of doelen	■
Toelichting -		
Relaties (sociale vaardigheden)	Plezier beleven in het omgaan met een ander	■
	Spelen naast of met andere kinderen	■
	Ontdekken wat het vraagt om in een groep deel te nemen	■
	Open staan voor oplossingen bij conflicten	□
Toelichting -		

Sociale competenties		
De ander (besef van de ander)	Open staan voor de emoties van een ander	■
	Deel uitmaken van een groep	■
	Inschatten van het gedrag van een ander	■
Toelichting -		

Morele competenties		
Kiezen (keuzes maken)	Maken van een keuze	■
	Zelf willen doen	■
Toelichting		
-		

Bewegingsonderwijs

(INHOUDSKAART DECEMBER 2021)

Balanceren	Lopen in balans	☐
	Rijden in balans	☐
	Glijden in balans	☐
	Zitten in balans	☐
Klauteren	Met handen en voeten steunpunten zoeken bij het klauteren	☒
Springen	Afzetten om te springen	☐
Over de kop gaan	Om lengteas draaien en stoppen	☐
Zwaaien	Meebewegen tijdens de zwaai	☐
Toelichting <i>De items bij Balanceren zijn gedeeltelijk gescoord omdat geobserveerd wordt of het kind het evenwicht kan bewaren. Dat is wel noodzakelijk voor het lopen, rijden, glijden en zitten, maar het wordt niet apart geobserveerd.</i>		

Mikken	Bal met vaart wegspele	☐
	Gericht rollen of werpen	☐
Jongleren	(Over-)rollen dat de bal goed ontvangen kan worden	☐
Tikspelen	Weglopen van een tikker (pakker)	☐
Toelichting <i>De items bij Mikken zijn gedeeltelijk gescoord omdat het gooien en rollen van een bal geobserveerd wordt. Of dit met vaart is, of gericht wordt niet specifiek benoemd.</i>		

Bewegen op muziek	Bewegingen maken op muziek	☐
Toelichting -		